

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Кафедра психології та соціальних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із

роботи

науково-педагогічної

О.А.Кузнецова

28 серпня 2020 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта

014.11 Середня освіта (Фізична культура)

освітньо-професійна програма Фізична культура

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Куриленко Т. В., викладач кафедри психології та соціальних наук

РЕЦЕНЗЕНТ : к.ф.н., доц. Патлайчук О.В

Програму схвалено на засіданні кафедри психології та соціальних наук
Протокол від "28" серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри (Савенкова І. І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету психології та педагогіки
Протокол від "28" серпня 2020 року № 1

Голова навчально-методичної комісії (Чугуєва І. Є.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету
Протокол № 1 від "28" серпня 2020 року

Голова навчально-методичної комісії (Кузнецова О. А.)

Анотація

Навчальна дисципліна «Філософія фізичної культури» належить до переліку варіативних дисциплін у соціально-гуманітарній підготовці студентів другого (магістерського) рівня. Її вивчення дозволяє студентам – майбутнім фахівцям і представникам суспільної еліти – оволодіти знаннями та навиками теоретичного осмислення філософських питань фізичної культури і спорту, розкриття інтегративної ролі філософського знання у подальшому розвитку фізкультурно-спортивної галузі знань як специфічної сфери наукознавства, спрямованої на поглиблене вивчення людини як цілісної тілесно-духовної істоти, її адаптивних можливостей до нових історичних умов. Важливим аспектом вивчення навчальної дисципліни постає осмислення культурологічного потенціалу фізичної культури та ціннісні орієнтації людини щодо фізичного виховання та спорту.

Для освоєння дисципліни «Філософія фізичної культури» студенти використовують знання, вміння і види діяльності, сформовані в процесі вивчення предметів «Педагогіка», «Психологія», «Культурологія», «Філософія» на попередньому рівні освіти.

Ключові слова: філософія, фізична культура, спорт, виховання, соціокультурний досвід, духовність, тілесність, цінності.

Annotation

The discipline “Philosophy of Physical Education” belongs to the list of variable disciplines in the social and humanitarian training of students of the second (master's) level. Its study allows students are future professionals and members of the social elite acquire to master knowledge and skills of theoretical understanding of philosophical issues of physical education and sports, the disclosure of the integrative role of philosophical knowledge in the further development of physical culture and sports as a specific field of science Corporeal-spiritual being, her adaptive capabilities to new historical conditions. An important aspect of the study of the discipline is the understanding of the culturological potential of physical culture and the value orientations of man in relation to physical education and sports.

To master the discipline “Philosophy of Physical Education” students use the knowledge, skills and activities formed in the process of studying the subjects “Pedagogy”, “Psychology”, “Culturology”, “Philosophy” at the previous level of education.

Keywords: philosophy, physical education, sports, education, socio-cultural experience, spirituality, corporeality, valuables.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Філософія фізичної культури» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) за освітньо-професійною програмою *Фізична культура*.

Предметом філософії фізичної культури виступають закономірності функціонування й розвитку фізичної культури як особливої сфери соціокультурного буття людини як цілісної тілесно-духовної істоти.

Міждисциплінарні зв'язки: Варіативний курс «Філософія фізичного виховання» змістовно зіставляється з циклом дисциплін соціально-гуманітарного циклу: «Педагогіка», «Психологія», «Культурологія», «Філософія».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1.1. *Мета* викладання дисципліни студентам другого (магістерського) рівня освіти - сформуванню розуміння фізичної культури, фізичного виховання і спорту як універсальних соціокультурних явищ, розкрити проблемне поле філософії фізичної культури, обґрунтувати її функції й завдання.

1.2. Основними завданнями вивчення курсу є:

- засвоєння знань, що складають зміст філософських проблем фізичної культури
- усвідомлення системи категорій, понять і термінів філософії фізичної культури;
- розкрити сутність та особливості фізичної культури і спорту як соціокультурних явищ;
- ознайомити з основними підходами в філософсько-культурологічній думці щодо осмислення феномену тілесності;
- показати розвиток філософської рефлексії фізичної культури та спорту;
- ознайомити з еволюцією спорту в контексті соціокультурного розвитку суспільства та його роллю в сучасній цивілізації;
- розкрити соціально-філософські проблеми фізичної культури і спорту;
- сформуванню уявлення про спорт в системі соціокультурних цінностей;
- сприяти самостійної діяльності щодо освоєння змісту дисципліни і формування необхідних компетенцій.

Програмні результати навчання:

ПРН - відсутні, оскільки дисципліна є варіативною.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, здатність вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; аналізувати розвиток науки в системі цивілізаційного розвитку; мати уявлення про типи наукової раціональності; виявляти перспективи науково-технічного розвитку у світлі діалогу культур; оцінювати події наукового світогляду; застосовувати системний підхід до сприйняття розвитку науки.

II. Фахові:

ФК 2. Здатність використовувати знання сучасних проблем науки й освіти під час вирішення професійних завдань.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Предмет та сутність філософії фізичної культури.

Тема 2 Становлення, розвиток та структура філософії фізичної культури.

Тема 3 Тілесність та «фізична культура» як об'єкти філософського дослідження.

Тема 4 Фізкультурна рухова активність як об'єкт філософського аналізу.

Тема 5 Тілесна культура як об'єкт філософського дослідження.

Тема 6 Фізична культура і спорт в системі соціокультурних цінностей

Тема 7 Спорт в системі соціальних інститутів.

Тема 8 Спорт і культура.

3. Рекомендована література

Базова

- 1 Столяров В.И. Философия физической культуры и спорта: Монография. В пяти книгах. - М. Издательство СГУ, 2015. - 490с.
- 2 Столяров В.И. Философия спорта и телесности: Монография. В 2-х книгах. - М. Издательство «Университетская книга», 2011. - 766 с.
- 3 Столяров В. И. Социология физической культуры и спорта: Учебник. - М., 2004.
- 4 Кильдюшов О. Спорт как дело философии: об эвристической ценности новой аналитической оптики // Логос. 2013. - № 5(95).
- 5 Визитей Н. Н. Теория физической культуры: к корректировке базовых представлений. Философские очерки. - М.: Сов. спорт, 2009.
- 6 Быховская И. М. Человеческая телесность как объект социокультурного анализа (история проблемы и методологические принципы ее анализа) // Труды ученых ГЦОЛИФКа: 75 лет: Ежегодник. - М., 1993.
- 7 Лукьяненко В. Терминологическое обеспечение развития физической культуры и в современном обществе. - М.: Сов. спорт, 2008.
- 8 Морган У. Философия спорта: исторический и концептуальный обзор и оценка ее будущего // Логос. - 2006. - № 3.
- 9 Князева Е. Н. Телесное и энактивное познание: новая исследовательская программа в эпистемологии // Эпистемология: перспективы развития / отв. ред. В. А. Лекторский. - М. Канон+ РОИИ «Реабилитация», 2012.
- 10 Гумбрехт Х. У. Производство присутствия. - М.: Новое литературное обозрение, 2004.
- 11 Гумбрехт Х. У. Похвала красоте спорта / Ханс Ульрих Гумбрехт; пер. с англ. В. Фещенко. - М. Новое литературное обозрение, 2009.
- 12 Ибрагимов М. М. Философия спорта: предмет, структура и проблемы методологии // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту». - Киев. - № 19 (3). - 2010.
- 13 Титов П. Б. Антропологические аспекты концепта «телесность» в философии спорта: автореф....канд. филос. наук. М., 2015.

Допоміжна

- 1 Головченко Г.Т., Бондаренко Т.В. Формирование личности специалиста средствами физического воспитания. - Харьков, ИВМО «ХК», 2001.
- 2 Ерасов С.В. Социальная культурология. - М., 1995
- 3 Ионин С.Г. Социология культуры. - М., 1996.
- 4 Ильин В. В. Аксиология. - М. 2005.
- 5 Жолдак В.И. Социология физической культуры и спорта. Кн. I. - М., 1992.
- 6 Лубышева Л.И. Социология физической культуры и спорта. Учеб. пособие / Лубышева Л.И. - М.: Академия, 2004. - 240 с.

- 7 Пролєєв С.В. Духовність і буття людини. - К., 1992.
- 8 Социальная психология: Хрестоматия: Учебное пособие для студентов вузов / Сост. Е.П. Белинская, О.А. Тихомандрицкая. - М.: Аспект Пресс, 1999. - 475 с.
- 9 Соколов В.Н. Социально-психологический портрет молодежи Украины и вопросы моделирования ее физического воспитания // Фізична підготовленість та здоров'я населення: Зб. Матеріалів Міжнародного наукового симпозиуму. - Одеса, 1998.
- 10 Філософський енциклопедичний словник. – К.: Абрис, 2008. – 748 с.
- 11 Філософський словник соціальних термінів / ред. кол.:В.П.Андрущенко та ін. – Х.: Р.И.Ф., 2005. – 672 с.
- 12 Философская энциклопедия / Ред.-сост. Е.Ф. Губский - М., 2004. - 541 с.
- 13 Філософський енциклопедичний словник /Ред.В.І. Шинкарук та ін. - К., 2002.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання:

- перелік питань для контролю та самоперевірки завдань самостійної роботи;
- тестові завдання;
- поточний контроль знань з дисципліни - письмова КР;

Загальна підсумкова оцінка формується за результатами поточного контролю, контролю за самостійною роботою студентів та підсумкового контролю.